

ברכת המזון נוסח אשכנז

על נהרות בבל שם ישבנו גם כבינו, בזכרנו את ציון: על ערבים בתוכה, תלינו
בנרותינו: כי שם שאלנו שובינו דברי שיר ותולדנו שמחה, שירו לנו משיר ציון:
איך נשיר את שיר יי, על אדמת נכר: אם אשכחך ירושלם, תשכח ימיני: תדבק
לשוני לחכי אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את ירושלם על ראש שמחתי: זכר יי לבני
אדם את יום ירושלם, האמרים ערו ערו עד היסוד בה: בת בבל השדודה, אשרי
שישלם לך את גמולך שגמלת לנו: אשרי שיאחו ונפץ את עלליך אל הפלע:

בזמון המברך אומר: רבותי נברך:

המסובים עונים: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:

המברך אומר: ברשות מרנן ורבנן ורבותי נברך

(בעשרה: אלהינו) שאכלנו משלו:

המסובים עונים: ברוך (בעשרה: אלהינו) שאכלנו משלו

ובטובו חיינו: ברוך הוא וברוך שמו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. הן
את העולם בלוי. בטובו כהן בחדש וברחמים.
הוא נותן לחם לכל בשר. כי לעולם חסדו:
ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר
לנו מזון לעולם ועד. בעבור שמו הגדול. כי
הוא ל זן ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון
לכל בריותיו אשר ברא: ברוך אתה יהוה. הן
את הכל:

גודה לך יהוה אלהינו. על שהנחלת
לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה. ועל
שהוצאתנו יהוה אלהינו מארץ מצרים.
ופדיתנו מבית עבדים. ועל בריתך שהתמת
בבשרנו. ועל תורתך שלמדנו. ועל חקיך
שהודעתנו. ועל חיים חן וחסד שהונתנו. ועל
אכילת מזון שאתה זן ומפרנס אותנו תמיד.
בכל יום ובכל עת ובכל שעה:

בחנוכה ובפורים מוסיפים: ועל הנסים ועל הפרקן
ועל הגבורות ועל התשועות ועל המלחמות. שעשית
לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:

לחנוכה: בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול השמונאי
ובניו. כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל.
להשפיתם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך. ואתה
ברחמך הרבים. עמדת להם בעת צרתם. רבת את
ריבם. דנת את דינם. נקמת את נקמתם. מסרת
גבורים ביד חלשים. ורבים ביד מעטים. וטמאים
ביד טהורים. ורשעים ביד צדיקים. וזדים ביד עוסקי

תורתך. ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך. ולעמך
ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן בהיום הזה. ואחר
כך באו כניך לדכר ביתך. ופנו את היכלך. ומהרו את
מקדשך. והדליקו נרות בחדרות קדשך. וקבעו שמונת
ימי חנוכה אלו. להודות ולהלל לשמך הגדול:

לפורים: בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה. כשעמד
עליהם הכון הרשע. בקש להשמיד להרוג ולאבד את
כל היהודים. מנער ועד זקן. טף ונשים. ביום אחד.
בשלשה עשר לחודש שנים עשר הוא חדש אדר וישלם
לבו. ואתה ברחמך הרבים הפרת את עצתו. וקלקלת
את מחשבתו. והשבות לו גמולו בראשו. ותלו אותו
ואת בניו על העין:

ועל הכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך
ומברכים אותך. יתברך שמך בפני כל חי
תמיד לעולם ועד: בפתוב. ואכלת ושבעת
וברכת את יהוה אלהיך על הארץ הטובה
אשר נתן לך: ברוך אתה יהוה. על הארץ
ועל המזון:

רחם נא יהוה אלהינו על ישראל עמך.
ועל ירושלים עירך. ועל ציון משכן כבודך.
ועל מלכות בית דוד משיחך. ועל הבית הגדול
והקדוש שנקרא שמך עליו: אלהינו. אבינו.
רענו זוננו פרנסנו וכלכלנו ותרנו. ותרנו
לנו יהוה אלהינו מהרה מכל צרותינו. ונא אל
תצריכנו יהוה אלהינו לא לידי מתנת בשר
ודם ולא לידי הלוואתם. כי אם לידי המלאה.

הַפְתוּחָה. הַקְדוּשָׁה וְהַרְחֵקֶתָ. שְׁלֹא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִפְלֵם לְעוֹלָם וָעֶד:

בשבת מוסיפים: רצה ותחליצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי השבת הגדול והקדוש הזה כי יום זה גדול וקדוש הוא לפניך לשבות בו ולנוח בו באהבה כמצות רצונך וברצונך הניח לנו יהוה אלהינו שלא תהא צרה ודאגה ויגון ואנחה ביום מנוחתנו והראנו יהוה אלהינו בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות:

בראש חדש, ביום טוב ובחול המועד מוסיפים:
אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים טובים ולשלום ביום

לראש חודש: ראש החודש הזה: לפסח: חג המצות הזה: לשבועות: חג השבועות הזה: לטובות: חג הסוכות הזה: לשמיני עצרת ולשמחת תורה: שמיני חג העצרת הזה: לראש השנה: ביום הזכרון הזה: ילדים ומחוייבים האוכלים ביר"ב: ביום הכפורים הזה.

זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים חוס והננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך ענינו כי אל חנון ורחום אתה:

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה יהוה. בונה ברחמיך ירושלים: אמן:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. הָאֵל. אֲבִינוּ. מַלְכֵנוּ. אֲדִירֵנוּ. בּוֹרְאֵנוּ. גּוֹאֲלֵנוּ. יוֹצֵרֵנוּ. קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל. שֶׁבְכָל יוֹם וְיוֹם הוּא הַמְּטִיב הוּא הַמְּטִיב הוּא יִמְטִיב לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד לְחַן וְלֶחֶם וְלֶרְחָמִים וְלִרְוַח. הַצֵּלָה וְהַצִּלָּה. בְּרָכָה וְיִשְׁעָה. נְחֵמָה. פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה. וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב. וּמִכָּל טוֹב לְעוֹלָם אֵל יִחְפְּרֵנוּ: (ועונים אמן).

הרחמן הוא ימלך עלינו לעולם ועד: הרחמן הוא יתברך בשמים ובארץ: הרחמן הוא ישתבח לדור דורים. ויתפאר בנו לעד

וְלִנְצַח נִצְחִים. וַיִּתְּהֶדֶר בָּנוּ לְעַד וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים:

הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד: הרחמן הוא ישפר עולנו מעל צוארנו והוא יוליכנו קוממיות לארצנו:

הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרבה בבית הזה ועל שלחן זה שאכלנו עליו:

הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לטוב ויבשר לנו בשורות טובות וישועות ונחמות:

ברכת האורח: הרחמן הוא יברך את (אבי מורי) בעל הבית הזה ואת (אמי מוכתי) בעלת הבית הזה. אותם ואת ביתם ואת זרעם ואת כל אשר להם. (ואם סמוך על שלחן עצמו יאמר: אותי (ואבי ואמי) ואשתי וזרעי ואת כל אשר לי). אותנו ואת כל אשר לנו. כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל. כל בן יברך פלנו יחד בברכה שלמה. ונאמר אמן:

במרום ילמדו עליהם ועלינו זכות שתהא למשמרת שלום. ונשא ברכה מאת יהוה. וצדקה מאלהי ישענו. ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:

לשבת: הרחמן הוא ינחילנו ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

לראש חדש: הרחמן הוא יחדש עלינו את החודש הזה לטובה ולברכה:

ליום טוב: הרחמן הוא ינחילנו יום שכלו טוב:

לראש השנה: הרחמן הוא יחדש עלינו את השנה הזאת לטובה ולברכה:

לסוכות: הרחמן הוא יקים לנו את סכת דוד הנופלת: הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח ולחיי העולם הבא: מגדיל (ביום שיש בו מוסף אומר: מגדיל) ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: עשה שלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יראו את יהוה קדושו כי אין מחסור ליראיו: בפירים רשו ורעבו ודורשי יהוה לא יחסרו כל טוב: הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: פותח את ידך ומשפיע לכל חי רצון: ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו: נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם: יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את עמו בשלום: